

Til lovforslag nr. L 229. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 12. juni 1992

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove

(Formue- og indkomstskattepligt af afkastet af visse livsforsikringer m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Assurandør-Societetet,
AP Pension,
Dansk Arbejdsgiverforening,
Erhvervenes Skattesekretariat,
Finansrådet,
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer
og
Pensionskasserådet.

Der er af skatteministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for mindretallet (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) bemærker, at ændringsforslag nr. 4 i særlig grad er nødvendiggjort af det forhold, at indholdet i skatteministerens lovforslag var kendt i forsikringsbranchen forud for fremsættelsen, således at meget store kredse af udlandsdanskere i dagene op til og endog efter lovforslagets fremsættelse blev kontaktet af deres forsikringselskaber med henblik på at bringe formuen i ly og dermed omgå lovforslagets ikrafttrædelses-

bestemmelse. Med ændringsforslaget sker nu også en skattemæssig ligestilling mellem dem, der ser stort på, om de har underskrevet dokumenter med falsk dato, dem, der har gode forbindelser og alle andre.

Et *andet mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og kan ikke stemme for de stillede ændringsforslag.

Mindretallet finder det betænkeligt, at lovforslaget lægger til grund, at man kan sammenligne alle ikkefradragsberettigede opsparingsformer, og at bank- og forsikringsprodukter derfor er identiske. Dette harmonerer dårligt med den almindelige opfattelse i den finansielle sektor, i Finanstilsynet, i Konkurrencerådet og hos Forbrugerombudsmanden, hvor opfattelsen er, at bank- og forsikringsprodukter er forskellige og ikke umiddelbart kan sammenlignes.

En fritagelse for § 53 A-beskatning baseret på fradragsret/bortseelsesret for indbetalingerne skønnes ikke at være tilstrækkelig til at sikre mobiliteten. Det er således oplyst over for Skatteudvalget, at der f.eks. i Tyskland, England, Belgien, Luxembourg, Frankrig og Holland eksisterer pensionsordninger, som ikke udelukkende er baseret på, at bidrag er fra-

dragsberettigede. Disse ordninger vil derfor i det hele ikke kunne fritages for § 53 A-beskatning.

Det er opfattelsen, at forudsætningerne om at fritage § 53 A-livsforsikringer for realrenteafgift ikke er opfyldte. Dvs. at disse livsforsikringer ikke, som oplyst i lovforslagets bemærkninger, som modstykke til § 53 A-beskatning bliver helt fri for realrenteafgift, og det vil også sige, at danske selskabers konkurrenceevne ikke fremmes som anført, idet de ikke i medfør af lovforslaget vil kunne sælge realrenteafgiftsfrie livsforsikringer til udlandet.

Et *fjerde mindretal* (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet kan stemme for de af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet kan stemme for de af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

Til § 1

1) I den under *nr. 11* foreslåede § 53 A ind sættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Udbetalinger fra forsikringer som nævnt i stk. 1 medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Stk. 6. Livsforsikringer oprettet, mens forsikringstageren ikke er skattepligtig efter kilde skattelovens § 1, behandles efter reglerne i § 50, såfremt

1. samtlige indbetalinger er fradraget i positiv skattepligtig indkomst i overensstemmelse med skattelovgivningen i den stat, hvor den pågældende var skattepligtig på indbetalingstidspunktet, eller
2. samtlige indbetalinger er foretaget af en arbejdsgiver og indbetalingerne i overensstemmelse med skattelovgivningen i den stat, hvor den pågældende er skattepligtig på indbetalingstidspunktet, ikke er medreg-

net ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Stk. 7. Stk. 6 finder tilsvarende anvendelse, såfremt livsforsikringen er oprettet, mens forsikringstageren er skattepligtig efter kilde skattelovens § 1, men efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst er hjemmehørende i en fremmed stat, Færøerne eller Grønland.«

Til § 2

2) Før den foreslåede ændring, der bliver nr. 1, indsættes som nyt nummer:

»01. § 5, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.«

3) I det foreslåede § 5 A, stk. 1, 2. pkt., ændres »livsforsikringshensættelser« til: »passiver«.

Af et *mindretal* (S og SF):

Til § 6

4) Paragraffen affattes således:

»§ 6

Loven har virkning fra og med indkomståret 1993.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget går først og fremmest ud på, at visse livsforsikringer undtages fra de foreslåede regler i pensionsbeskatningslovens § 53 A.

De foreslåede regler er kritiseret for at kunne hæmme arbejdskraftens bevægelighed. Det skyldes, at visse egentlige pensionsforsikringer bliver omfattet af reglerne, selv om reglerne kun tilsigter at omfatte opsparing og kapitalplacering i livsforsikringer. Regeringen finder det vigtigt, at de foreslåede regler ikke hindrer arbejdskraftens bevægelighed, der er ønskelig på grund af den stigende internationalisering.

De livsforsikringer, der foreslås undtaget, er egentlige udenlandske pensionsforsikringer. Formålet med ændringsforslaget er at undgå, at værditilvæksten og formuen vedrørende egentlige pensionsforsikringer underkastes

dansk beskatning, blot fordi en forsikret flytter til Danmark og har en pensionsforsikring stående i et udenlandsk selskab.

Undtagelsesreglen giver mulighed for, at såvel danske som udenlandske statsborgere, der har arbejdet i en periode i udlandet, kan bosætte sig i Danmark, uden at deres pension udsættes for beskatning i Danmark før udbetalingstidspunktet.

Undtagelsesreglen er på den anden side så snæver, at den ikke giver mulighed for, at danske statsborgere rejser til udlandet og placerer deres formue skattefrit i et udenlandsk selskab.

Dette sikres ved, at to betingelser skal være opfyldt, for at man kan blive omfattet af undtagelsesreglen:

For det første skal der være tale om en pensionsforsikring, som er skattebegünstiget i det land, hvor den forsikrede har oprettet pensionsordningen. Det antages, at andre lande på samme måde som Danmark sikrer sig, at der kun kan opnås fradrag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for indbetalinger, der er bundet til pensionsformål. Livsforsikringer, der ikke er skattebegünstiget, bør derimod ikke undtages fra beskatning her i landet, da de ikke kan antages at skulle varetage et egentligt pensionsformål.

For det andet skal alle indbetalingerne til pensionsordningen have været fradraget i positiv skattepligtig indkomst i det pågældende land.

Efter lovforslaget omfatter pensionsbeskatningslovens § 53 A alle livsforsikringer, hvortil præmieindbetalingerne ikke er fradragsberettigede. Det svarer til den gældende afgrænsning af, hvilke livsforsikringer der er omfattet af præmieafgiften. De foreslåede regler omfatter dermed både danskere, der i en periode har haft arbejde i udlandet, og udlændinge, der arbejder i Danmark i en periode, når de i det land, hvorfra de flytter til Danmark, har oprettet en livsforsikring.

Det foreslås derfor at undtage visse livsforsikringer, som er oprettet, mens forsikringstageren ikke er fuldt skattepligtig til Danmark, fra de foreslåede regler i pensionsbeskatningslovens § 53 A. I stedet vil ordningen som hidtil blive behandlet efter reglerne i pensionsbeskatningslovens § 50.

For at en livsforsikring uden for ansættelsesforhold kan behandles efter reglerne i § 50,

skal efter forslaget gælde, at samtlige indbetalinger til livsforsikringen skal være fradraget i positiv skattepligtig indkomst i overensstemmelse med skattelovgivningen i den stat, hvor den pågældende er skattepligtig på indbetalingstidspunktet. Er indbetalingerne foretaget af en udenlandsk arbejdsgiver, og er disse i overensstemmelse med skattelovgivningen i den stat, hvor den pågældende er skattepligtig på indbetalingstidspunktet, ikke medregnet ved opgørelsen af den ansattes skattepligtige indkomst (bortseelsesret), er livsforsikringen ligeledes ikke omfattet af reglerne i § 53 A.

Det er dermed et ufravigeligt krav, at den pågældende har en positiv skattepligtig indkomst i det land, hvorfra indbetalingen til livsforsikringen foretages, der mindst svarer til indbetalingen.

Den foreslåede undtagelse skal gælde uanset, om indbetaleren er eller har været dansk statsborger eller tidligere har været skattepligtig her til landet. Den foreslåede undtagelse vil omfatte såvel midlertidige som varige tilflyttere til Danmark.

Det er en betingelse for, at en livsforsikring kan behandles efter reglerne i § 50, at den pågældende forsikringstager kan dokumentere eller sandsynliggøre, at indbetalingerne fuldt ud er fradraget i positiv udenlandsk skattepligtig indkomst, eller at der har gjaldt bortseelsesret for arbejdsgiverens indbetalinger til livsforsikringen.

Den foreslåede undtagelse skal efter stk. 7 tilsvarende gælde for forsikringer tegnet af personer, der er fuldt skattepligtige efter kilde-skatte-lovens § 1, men efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst er hjemmehørende i en fremmed stat, Færøerne eller Grønland. Reglen vil finde anvendelse for personer, der ved flytning til et andet land fortsat er fuldt skattepligtige til Danmark, fordi de eksempelvis bevarer helårsbolig i Danmark.

Foretager forsikringstageren indbetalinger, der ikke opfylder betingelserne i stk. 6, f.eks. fordi den pågældende er fuldt skattepligtig til Danmark på indbetalingstidspunktet, bortfalder forudsætningen for, at livsforsikringen kan behandles efter reglerne i § 50. Livsforsikringen vil i dette tilfælde fuldt ud skulle behandles efter reglerne i § 53 A.

Endvidere foreslås det i et nyt stk. 5 præciseret, at udbetalinger fra en livsforsikring som

nævnt i pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1, ikke medregnes til den skattepligtige indkomst.

Til nr. 2

Ændringen er redaktionel.

Efter lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 3, ophævet. Som en konsekvens skal realrenteafgiftslovens § 5, stk. 2, tilsvarende ophæves.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i realrenteafgiftslovens § 6 gives der realrenteafgiftsfritagelse for afkastet af egenkapitalen. Nedslaget efter det foreslåede § 5 A, stk. 1, skal derfor kun gives efter forholdet mellem livsforsikringshensættelserne for forsikringer omfattet af § 53 A og de samlede passiver for hele selskabet. Ændringsforslaget sikrer teknisk, at dette resultat opnås.

Til nr. 4

Ændringsforslaget betyder, at fra og med indkomståret 1993 vil det løbende afkast blive beskattet som kapitalindkomst. Ligeledes vil værdien blive underlagt formuebeskatning. Ændringsforslaget om ikrafttræden vil bevirke, at den omfattende spekulation, som er foregået, vil blive imødegået fra og med indkomståret 1993. Den foreslåede ikrafttræden kan under ingen omstændigheder betegnes som et forslag med tilbagevirkende kraft, da beskattningen alene omfatter indtægter, som man opnår efter lovens vedtagelse. Endvidere er de mere eller mindre fiktive forsikringsordninger, som er anvendt til at undvige beskatning for hjemvendte udlandsdanskere, normalt oprettet med et indhold, så den pågældende selv kan vælge tidspunktet for at få ordningerne helt eller delvis ophævet.

Pia Gjellerup (S) fmd. Klaus Hækkerup (S) Anne-Marie Meldgaard (S)

Hans Erenbjerg (S) Stavad (S) Ove Fich (S) Jes Lunde (SF) Jens Thoft (SF)

Bente Juncker (CD) Aagaard (KF) Pernille Sams (KF) Peter Brixtofte (V) nfmd.

Svend Heiselberg (V) Svend Aage Jensby (V) Ole Donner (FP) Elisabeth Arnold (RV)

Kofod-Svendsen (KRF)